

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Fındık üretiminde üreticilerimizin yaşadığı sorunların, tekelleşen piyasa sürecinin, üretim maliyetlerinin yarattığı olumsuzlukların, sağlanacak yeni desteklerin tümünün çözümüne yönelik olarak Anayasanın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 17.05.2024

Mehmet Tahtasız

Gorum Mr.

Erol Aksoy
Berk Mr.

Utlu Cakırözler
Esheler Mr.
M. G.

Hüseyin Yıldız
Aydın Mr.

Özgür KARABAT

Veli Ağbaba
Malatya Mr.

Elvan IŞIK GEZMİŞ
Giresun Milletvekili
TBMM Katip Üyesi

İlhami Öcalan
Zekir Mr.

İsmail Atakan ÜNVER
Karaman Mr.
J. Mr.
Bey Mr.
Cem Mr.

GEREKÇE

Türkiye’de fındık üretimi ve ticareti iç içe geçen bir dizi yapısal sorunla yüz yüzedir. Ülkemiz dünya fındık üretiminin yaklaşık yüzde 70’ini gerçekleştirmektedir. Fındık yetiştiriciliği aile işletmeciliği yapılmakta ve ekonomik olarak 500 bin aile yaklaşık 700 bin hektar alanda fındık üretimiyle uğraşmaktadır. Fındık 2,5 milyon vatandaşımızın onlara bağlı esnaf ve ticaret erbabının geçimi için alternatifi olmayan tek üründür.

Tarımsal ürünler ihracatımızda yaklaşık yüzde 18-20’lik payı olan fındığın en önemli özelliklerinden birisi, getirdiği döviz girdisinin tümünü “milli” kaynaklardan sağlamasıdır.

Ülkemizde yapılan fındık üretimi, diğer ülkelerde yapılan üretime göre daha zor ve sarp arazilerde yapılmaktadır. Giresun Kalite, Levant Kalite ve Sivri Kalite olarak ayrılan Türk fındığı dünya fındıkları içinde en kaliteli olanıdır. Giresun Kalite (yağlı fındık) sadece Giresun’da (Giresun Piraziz ile Trabzon Vakfıkebir arasında) yetiştirilmektedir.

Ülkemizde ABD, İtalya, İspanya, Fransa, İran, Gürcistan, Azerbaycan ve Çin’den daha çok fındık üretildiği halde, tarım politikalarındaki yanlışlar nedeniyle hak ettiği değeri bir türlü bulamamıştır.

Fındık üretiminde dünya piyasasının çoğunu elinde bulunduran ülkemiz, fındığı dış pazarda daha etkili bir hale getirmek için yaptığı çalışmalarda yetersiz kalmıştır. Fındık bahçelerinin gençleştirilmesi, üretim maliyetlerindeki dengesizlik, rekolte tahminlerin manipüle edilmesi, ihracat gelirleri ve fındığa yüklenen katma değer çalışmaları yetersiz olmuştur.

Fındık Rekoltesini genellikle mayıs erken bir dönemde ve yüksek miktarlarla açıklayan uluslararası tekellerin etkin olduğu Uluslararası Sert Kabuklu Meyveler Konseyi (INC), İhracatçı Birlikleri, TÜİK, Tarım ve Orman Bakanlığı rekolte tahminlerinde oldukça başarısız olmaktadır. Yüksek rekolte tahminleri üretici aleyhine bir piyasa varlığına hizmet etmektedir. TMO Fındık Destekleme fiyatlarının düşük açıklanması ve piyasa koşullarına göre güncellenmemesi fiyatın yükselmesini engellemektedir. Fındıkta serbest piyasadan söz edilemeyeceği gibi tamamen tekel piyasasının hakimiyeti söz konusudur.

Ülkemizde geçimini tarımdan sağlayan nüfus oranı %33 iken, Giresun ve Ordu illerimizde bu oran %74’tür. Birinci standart bölgede üreticilerin korunması ve bölgenin sosyo-ekonomik yapısı gözetilerek devlet sübvansiyonlarının devam etmesi gereklidir.

İşçilik, gübre-ilaç girdi maliyetleri son oldukça fazla artış göstermiştir. Maliyet tabloları karşısında özellikle dönümden ortalama 80 ile 100 aralığında üretim yapılan Doğu Karadeniz’de üreticiyi koruyamayan taban fiyat politikası üretimin her geçen yıl düşmesine sebep olmaktadır.

Üretici yaş ortalaması 60’ın üzerinde olması, işsizlik, genç nüfusun göçü ve fiyat politikası küçük parsellerde fındık üretimi yapmak isteyen nüfusa bakmaya yetmemektedir.

Fındık sektörüne ait sanayi gelişime uygundur ve pazar sorunu bulunmamasına rağmen bugün gelinen noktada fındık politikası ve uygulamaları karşısında üretici yalnız bırakılmıştır.

Fındık hasadında tarım makinaları Doğu Karadeniz’de arazi yapısından dolayı kullanılmamakta, fındık hasadında kullanılan motor, makine, teçhizat ve ekipmanlar için yeterli devlet desteği

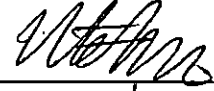
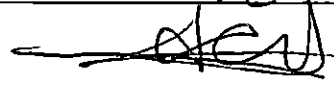
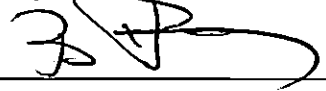
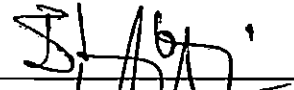
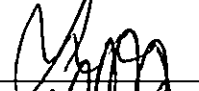
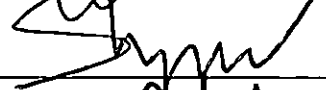
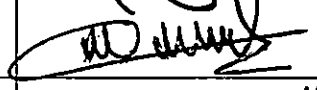
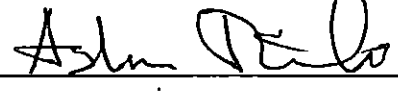
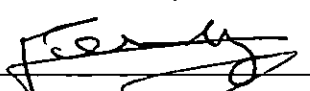

yapılmamaktadır. Fındığın işlenip mamul ürün haline getirilerek pazarlanması yönünde teşviklerde yeterli değildir.

Fındık üretimi ve üreticinin yukarıda yer alan sorunlarının araştırılması ve çözüm önerilerinin ortaya konulması hem Karadeniz Bölgesi hem de ülkemiz için önemli bir katkı sağlayacaktır.

Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Mustafa Erdem	Antalya	
Aliye Coşkun	Antalya	
İsmet Müllüoğlu	Hatay	
Bahadır Hın Bulut	Adana	
İlhan Kerem	Sakarya	
Mehmet Gökmen	HATAY	
Onhan Sümer	Adana	
SURUŞ GÖRGENİ	Antalya	
Borç Behçet	Konya	
Eylem ÖZTÜRK	Zonguldak	
ALİ GÖKÇEK	İSTANBUL	
Mehmet Bahadır	Çorum	
Hasan Özalp	Çarşamba	
Ali Karaoğlu	Uşak	
Rahmi Askin TÜRELİ	İzmir	
Cemal Akay	Karabük	
Mahmut Tanal	Sakarya	

